

אפשר לנבא כיצד תתבצעו חפכיה מוחית

מחקר חדש גילה כי למי שהיה אידי-קיי גבוה טרם הפגיעה יש סיכוי טוב יותר להתאושש מפגיעה ראש ■ גם רמת הפעילות החברתית משפיעה, אך לא הרמה הסוציאו-אקונומית | אריאלה אילון

הסוציאו-אקונומית. מכימות והוראות עליה במובוק שורת האידי-קיי היא ללא ספק המנגנון המרכזי ביהדותו, הפעילות החברתית, הדרמה הסוציאו-אקונומית לא שחקה תפקידו".

לדברי פרופ' וקל, הממצאים מלמדים ש"למעשה מי שהיה לפני הפגיעה - רמת והישגים שלו יזרה, ואחת, מנגד, שומר על אוצר המילים שלו ומתפרק מוחרת מה הוא אמור גורם לשעשה את התפקיד? עד היום תלו החוקרים את הקולר רק בחומרת הפגיעה, בעוצמתה, משך אובדן ההכרה של הנגע ובמודדים פיזיולוגיים נוספים, אך אלה הבהירו את התמונה רק באופן חלקי, הבנו שישנים משתנים נוספים המנוגנים לאילן מנפגעי המוח יש פוטנציאל להשתיקם טוב

המחקר נסמך גם על שני מחקרים עכשוויים אחד מהם, שהסתמיכים לפני 15 שנה, נבי דקו חולין אלגזהימר מוחבי העולם. השאי לה המקרקית הייתה מודעஆשימים מסויימים ליקום במולה בגיל 65 ואילו אחרים לרו קים בה בגיל 85. וח'רים מאובייניסיטט קולומביא באורה"ב הסיכון חרידם-שמיעית שככל שארם מש' כיל יחו, והוא ילקה באלו-זיהימר מאוחר יותר. מחקר שני הוא

"מחקר הנזירות": לאחר שנזירות תרמו את גוףן למורע, נברך מוחן, בחלק מתה נראהה בביורו מחלת האלץהיימר, אך רק אצל מקצתן היו למחלה סימנים חיוניים לפני מותם. גם במקרה זה הטיקו החוקרים שככל שהנזירות היה פעילות יותר קוגניטיבית ומנטלית, כך גורו אצלן הסימפטומים של המחלת. והזרבה הקריognיטיבית שנגואה היא שגרה להיעדר סימני המחלת, גם לאחר שהמוח כבד להקה באלו-זיהימר", מסביר פרופ' וקל.

האם יש דבר כה "פנטזיאלי" שיוכמי" שונה לנגע מוח? ומה שניות לבסוף מחקר חדש. "גניה שניי אנשיים נבחנו בראשם ומוחם נגע ברdroת חומרה וזה יכול להיות שאחד מהם מותקם באטיות רמת והישגים שלו יזרה, ואחת, מנגד, שומר על אוצר המילים שלו ומתפרק מוחרת מה הוא אמור גורם לשעשה את התפקיד? עד היום תלו החוקרים את הקולר רק בחומרת הפגיעה, בעוצמתה, משך אובדן ההכרה של הנגע ובמודדים פיזיולוגיים נוספים, אך אלה הבהירו את התמונה רק באופן חלקי, הבנו שישנים משתנים נוספים המנוגנים לאילן מנפגעי המוח יש פוטנציאל להשתיקם טוב יותר. יstanו יצאו לחפש אותן ומצאו, מס' ביד פרופ' ליל' וקל, ראש המעבדה לוי כרין במרכו לחקר המוח אנגונירטיבית בראילן. המחוקק, שהחליל לפני כשלוש שנים בעבודת הדוקטורט של פיטל לי בדה נחית פרופ' וקל וו"ד אורי רוסובסקי,

בדק 90 חולמים מרמכז השיקום של פגועי הראש ביפוי ונעורך בשיטות המכילה השיקומית בשיבא. "קבוצת הגיל של הנבחנים הייתה מגוונת ונרחבת, 18-67. ככל והוגדרו כנפגעים ברמה בינונית עד קשה, דבר המצביע שקיים לאורך זמן", מסביר פרופ' וקל. "הצבנו שלושה כלים לברוקט פוטנציאלי השיקום ובדקנו כיצד מביניהם הוא מה שכנינו' הזרבה הקוגניטיבית; רמת הפעילות החברתית ותרבות הפנאי; והרמה

פרופ' אליו וקל: "למעשה, מי שהיית לפני הפגיעה - רוחב השולטים של הרזבה הקוגניטיבית שלך, מאגר הלמידה והיכולות המנטליות שפיתחת, הם שינבאו את ההשלכות ארוכות הטווח של חבלה מוחית ואת יכולת התטאושות ממנה, אף יותר מזוועמת וחומרת החבלה"